

Kara dziesmas

Apgāds www.dudajevagatve.lv

Rīga 2012

Izdošanas datums: 2012.gada 19.jūnijs

1. Zem mūsu kājām lielceļš balts, uz Latviju tas ved. Uz Latviju, kur naidnieks baigs pār laukiem nāvi sēj. Mēs soļojam droši un lepni, un šautenes plecos ir mums, Un senajo varoņu vārdi nāk līdzī kā mantojums mums. Mēs nāksim drīz, Latvija, gaidi, un nesīsim brīvību tev, Kas mums dārga, Un mēs ejam un ejam, un traucam, un steidzam, Par vēlu mēs nedrīkstam būt. 1. SS marschirt in Feindesland und singt ein Teufelslied Ein Schütze steht am Wolgastrand und leise summt er mit Wir pfeifen auf Unten und Oben und uns kann die ganze Welt Verfluchen oder auch loben, grad wie es jedem gefällt. <i>Refrain:</i> Wo wir sind da geht's immer vorwärts und der Teufel, der lacht nur dazu Ha, ha, ha, ha, ha! Wir kämpfen für Deutschland, wir kämpfen für Hitler Der Rote kommt niemehr zur Ruh'.	2. Mums viena doma sirdī kvēl - par tēvu zemi stāt Un nežēlīgam naidniekam likt visu atmaksāt. Mēs šautenēm liksim tad liesmot un granātu metējiem kaut, Bet pašiem mums nāvei būs spītēt, ložu svilpieniem atbalsis saukt. Mēs ticam trīs Latvijas zvaigznēm, lai ugunīs spožas kļūst tās Mūžu mūžos, un mēs ejam un ejam, uz priekšu tik traucam, Par vēlu mēs nedrīkstam būt! 2. Wir kämpften schon in mancher Schlacht in Nord, Süd, Ost und West Und stehen nun zum Kampf bereit gegen die rote Pest SS wird nicht ruh'n, wir vernichten bis niemand mehr stört Deutschlands Glück Und wenn sich die Reihen auch lichten für uns gibt es nie ein Zurück. <i>Refrain:</i>

Priekšvārds

Satura rādītājs

A daļa: Tautasdziesmas	1
1. Ai, bāliņi, ai, bāliņi.....	1
2. Aiz tiem kalnu kalniem.....	2
3. Apkārt kalnu gāju.....	3
4. Auseklītis zvaigznes skaita.....	5
5. Dzelzim dzimu, dzelzim augu.....	6
6. Eita, meitas, ielaižat.....	7
7. Ekur stalti karavīri.....	8
8. Es, karā aiziedams.....	9
9. Es uzkāpu kalnā.....	10
10. Gatavs mans kara zirgs.....	11
11. Jātnieciņa dēliņš biju.....	12
12. Kade pārņaksi, bālelīņ.....	13
13. Karavīra līgaviņa.....	14
14. Kara vīri bēdājās.....	15
15. Kas redzēja auseklīti.....	17
16. Krustiem kalta krievu zeme.....	18
17. Kungi mani karā sūta.....	19
18. Kungi mani karā sūta.....	20
19. Kuopu, kuopu kolnā.....	21
20. Kur tecēji mēnestiņi.....	22
21. Lempam bija pieci dēli.....	23
22. Lustīte mana, Laimīte mana.....	25
23. Mans bāliņš karā jāja.....	26
24. Muote dēleņu auklēja.....	27
25. Nu ar Dievu Vidzemīte.....	28
26. Nu ar Dievu, zaļa zāle.....	30
27. Nu šo poša agra reita.....	31
28. Padziedāsim nu, bāliņi.....	32
29. Pār puriem, pār mežiem.....	33
30. Pati māte savu dēlu.....	34
31. Plata upe, šaura laipa.....	35
32. Re, kur stalti karavīri.....	36
33. Snīgi snyga, putynuoja.....	37
34. Šūpojies, šūpulīt.....	38
35. Vai, Dieviņ, noliec mieru.....	39
36. Visiem rozēs dārzā zied.....	40
37. Visiem rozēs dārzā ziede.....	42
38. Zemli zvaigzneite puoguoja.....	43
39. Zvidzi, zvidzi sērmais zirdzen.....	44
B daļa: Dziesmas līdz 1.pasaules karam	45
40. Aizgāja strēlnieks pa pasauli tālu.....	45
41. Daugava, pēc kā tu sēro.....	46
42. Klusa, klusa latvju sēta.....	47
43. Maziņš biju, neredzēju.....	48
44. Ich bin ein lust'ger Grenadier.....	49
45. Ich hatt einen Kameraden.....	51
46. Labvakar, vecīt, pīpi staltu.....	53

58. Zem mūsu kājām lielceļš balts

Zem mū-su kā-jām liel-ceļš balts, uz Lat-vi-ju tas ved.

Mēs so-ļojam dro-ši un lep-ni, un šau-te-nes ple-cos ir

mums, Un se-na-jo va-roņu vār-di nāk lī-dzi kā mantojums

mums. Mēs nāk-sim drīz, Lat-vi-ja, gai-di, un

ne-sīsim brī-vību tev, Kas mums dārga, un mēs e-jam un e-jam, un

trau-cam un stei-dzam, par vē-lu mēs ne-drīk-stam būt!

1. Tālu kaut no tevis, tomēr par to neskumstu,
Jo man Dievs ir devis meiteni tādu kā tu.
Piedz.: Dzintra, latvju meitene mīļotā, dārgā. Vēsma lai no manis tev sveicienus nes.
Dzintra, mūsu mīlu lai sirds tava sargā. Mājās kamēr pārnāku es.
2. Tavas mīļās acis bez viltu atklāti mirdz.
Un ko lūpas sacīs, to domās arī tev sirds.
3. Tālu kaut no tevis, mīļotā meitene, es,
Tomēr klusi domās ik brīdi vienoti mēs.
4. Domājot par Gauju, kur tik daudz atmiņu man,
Domās tevi skauju, un dziesma līksma tad skan.

47. Nāc uz Nāves salu..... 54
48. Nakts tik tumša..... 55
49. Nav skaitā lieli mūsu pulki..... 56
50. Uz prūšiem, zēni, jāsim..... 57
- C daļa: 2.pasaules kara dziesmas..... 58**
51. Augstienē pie Madonas..... 58
52. Es vēlos mājās pārnākt..... 59
53. Kad šķiroties no tēva mājām..... 60
54. Mēs nelūdzam tos, kas bij vakar..... 62
55. Pāri mūklājiem un purviem..... 63
56. Šie kauli, šī miesa..... 64
57. Tālu kaut no tevis (Dzintra)..... 65
58. Zem mūsu kājām lielceļš balts..... 67

57. Tālu kaut no tevis (Dzintra)

Alfrēds Vinters

$\text{♩} = 50$

Tā - lu kaut no te - vis, to - mēr par to ne - skum - stu,

8 Jo man Dievs ir de - vis mei - te - ni tā - du kā

15 tu. Dzin - tra, lat - vju mei - te - ne mī - ļo - tā, dār -

23 gā, Vēs - ma lai no manis tev sveicienus nes.

31 Dzin - tra, mū - su mī - lu lai sirds ta - va

38 sar - gā, Mā - jās ka - mēr pār - nā - ku es.

46 pār - nā - ku es.

56. Šie kauli, šī miesa

J.Steiks

Šie kau - li, šī mie - sa, šis gars un šī sirds Ir
 5 tē-vu ze-mes tie - sa, ka - mēr šī sau-le mirdz. Ir mirdz

1. Šie kauli, šī miesa, šis gars un šī sirds Ir tēvu zemes tiesa, kamēr šī saule mirdz.	3. Ai, Dieviņ, kad kari pār tēvu zemi iet, Lai tēvu tēvu gari mums kara dziesmu dzied.
2. Kur solīti iemu, tur tēvu zemes krūts, Un pār ikkatru ciemu vēl vecais Pērkons rūc.	4. Tad asinis liešu aiz mīlestības, Ar godu projām iešu iekš tēvu godības.

A daļa: Tautasdziesmas

1. Ai, bāliņi, ai, bāliņi

[Dovgjallo1985]

[Budeli2007],p.119

Ai, bā-li-ņi, ai, bā-li-ņi, Ņem zobenu ro-ci-ņā,
 5 Ņem zobe-nu ro-ci-ņā-i, Sargā savu tē-vu zem'.

1. Ai, bāliņi, ai, bāliņi, Ņem zobenu rociņā, Ņem zobenu rociņā, Sargā savu tēvu zem'.	3. Šķir, Dieviņi, manu ceļu, Sargā manu augumiņ', Lai godami es varētu Ienaidnieku uzvarēt.
2. Labāk manu galvu ņēma Nekā manu tēvu zem'. Labāk mani karā kāva, Ne celiņa maliņā.	4. Kam tu raudi, līgaviņa, - Gaidi mājās pārnākot; Es pārnākšu no kariņa Ar saulīti zobenā.

2. Aiz tiem kalnu kalniem

[MelngailisLMFM1],#1290,p.131
[Budeli2007],p.126

Teicis Mārtiņš Dravnieks; pierakstījis Saldus un Skrundas novada
dziesmas; E.Melngailis ap 1900.gadu saņēmis no komponista
O.Šepska

Aiz tiem kal - nu kal - niem Ka - ri ka - ro - jās.
Aiz tās za - ļās bērzu bir - zes pui - sī - ti no - šā - va;
Aiz tās za - ļās bēr - zu bir - zes pui - sī - ti no - šā - va.

1. Aiz tiem kalnu kalniem
Kari karojās
Aiz tās zaļās bērzu birzes
Puisīti nošāva.
2. Nava puisam tēva,
Nava puisam mātes,
Nava puisam līgaviņas,
Kas galviņu glaudīs.

3. Iznāk viena māsa,
Iznāk otra mās'.
Iznāk trešā zeltainīte,
Tā raudāja žēli:
4. Celies, manu vīriņ'!
Celies arājiņ!
Redz, kur tavis kumeliņis
Pa lauciņu skraida.

55. Pāri mukulājiem un purviem

Pā - ri muk - lā - jiem un pur - viem so - ļo sa - kar -
nie - ku vads, Un caur pī - pes zi - liem dū - miem
drū - mi rau - gās vi - ņu skats. Tum - bā tum - ba - ra - sa,
tum - bā tum - ba - ra - sa, Tum - bā bums, tum - bā bums.

1. Pāri mukulājiem un purviem soļo
sakarnieku vads,
Un caur pīpes ziliem dūmiem
drūmi raugās viņu skats.
2. Pāri purviem, otrā malā, pirmās
lodes pretim steidz;
Sakarnieks ar seju skarbu pirmo
telegrammu beidz.
3. Bet kad visas cīņas galā, atpūtu
viņš pelnījis,
Vēstuli steidz rakstīt viņai, kuru
karsti mīlējis.

54. Mēs nelūdzam tos, kas bij vakar

Mēs ne - lū - dzam tos, kas bij va - kar, Mēs
 ne - zi nām tos, kas būs rīt: Lai Staļins vai Čērčils mūs
 pa - kar! Vien - al - ga, kā kau - li - ņi krīt!

1. Mēs nelūdzam tos, kas bij vakar, mēs nezinām tos, kas būs rīt - Lai Staļins vai Čērčils mūs pakar! Vienalga, kā kauliņi krīt!	4. Lai ģeķi pūš pīlītes naivās, ka vēl kaut kur taisnība mīt. Pār Kurzemes veļupēm laivās daudz biedrus jau aizvedīs rīt!
2. Nu sapnis par dzimteni zudis ar visu, kas latvietim bij. Sen zinām, ka postā mūs grūdīs kāds tatārs, kas dvēseles mij.	5. Tiem nepalīdz vārdi un ziedi, ko liekuļi svīzdami pin; To acīs tums vaidi un biedi, kad kāzas ar kaulaino svin.
3. Mēs uzspļaujām skanīgām frāzēm un večiem, kam praviešu balss! Vien šņabis, ko dzeram bez glāzēm, mums stāsta: vairs tālu nav gals!	6. Mēs nelūdzam tos, kas bij vakar, daudz ļaunāk mums klāsies jau rīt - Lai Staļins vai Čērčils mūs pakar! Vienalga, kā kauliņi krīt!

3. Apkārt kalnu gāju

[Pumpure2008], p.4
 [Vitolis1906]

Gm Gm D Gm Am⁷ Gm D
 Ap - kārt kal - nu gā - ju, kal - ni - ņā uz - kā - pu,
 Um den Hü - gel schritt ich, Seh - n - sucht - schmer - zen litt ich,
 B $\flat$ F⁷ B $\flat$ Am⁷ Gm F Gm
 ie - rau - dzī - ju lī - ga - vi - ņu gau - ži rau - dā - jot.
 da er - blickt' ich mei - ne Lieb - ste bit - ter wein - te sie.

Balsu skaits nezināms

1. Apkārt kalnu gāju, Kalniņā uzkāpu, Ieraudzīju līgaviņu Gauži raudājot.	4. Dievs atņēma tēvu, Dievs atņēma māti, Kas man skaisti audzināja Zobentiņu nesti.
2. Ko tu, puķe, raudi, Ko tu žēlojiesi? Kā bij manim neraudāti, Bāliņš karā iet.	5. Zobentiņu nesti, Karodziņu celti, Ienaidnieku pulciņai Asariņas dzert.
3. Karā bij man ieti, Karā nepalikti, Karā bija grūta dzīve Tēva dēliņam.	6. Sārti vēji pūta, Bargi kungi sūtīj' Svešajai zemītī Jūras līkumos.

1. Um den Hügel schritt ich,
Sehnsuchtsschmerzen litt ich,
Da erblickt' ich meine Liebste,
Bitter weinte sie.
2. Blume, warum weinst du?
Liebste, warum greinst du?
"Weinen muß ich, denn den
Liebsten
Ruft der blut'ge Krieg."
3. Hör', aus Kampf un Schlachten
Will ich heimwärts trachten,
Schweres Leben hat im Kriege
Eines Freien Sohn.
4. Gott nahm Mutter, Vater,
Nahm mir den Berater,
Der den Knaben klug gelehret,
Wie man Schwerter schwingt.
5. Wie man Fahnen trage,
Wie man Feinde schlage,
Wie man in der Feinde mitten
Ihre Tränen trinkt.
6. Kalte Winde blenden,
Strenge Herren senden,
Senden mich in ferne Lande,
An das weite Meer.

1. Kad, šķiroties no tēva mājām, sirds
atvadoties sāpes jūt,
Nu tālam ceļam jāaun kājas, lai
brīvību var latviet's gūt.
Jel cīnies, draugs, lai latvju tauta
vēl brīvīb's sauli redzēt var! (2x)
2. Kad šķiroties vēl meičas acīs kā
dārgas pērles as'ras mirdz:
Vai pārnākt lemts, kas gan to sacīs,
tik dziļā mīlā kvēlo sirds.
Jel cīnies, draugs, lai latvju zobens
pret ienaidnieku spoži mirdz! (2x)
3. Pēc cīņas nenākšu kad mājās,
daudz nesēro pēc manis, draugs,
Tik iedomā, ja labi klājas: daudz
uzvaru bij' man tur gūt.
Jel neskumsti, ja nepārnākšu, dēļ
latvju brīves mirt nav grūt! (2x)
4. Sniedz roku sveicienam, ar Dievu,
jau kara kumeļš seglots mans,
Tik vēlreiz atceries to dienu, kad
prom man' sauca kara zvans.
Jel neraudi, ja nepārnākšu, jo kara
laukā paliek daudz!... (2x)

53. Kad šķiroties no tēva mājām

$\text{♩} = 60$

Kad, šķi-ro - ties no tē - va mā - jām, Sirds at - va -
 4 do - ties sā - pes jūt, Man tā - lam ce - ļam jā - aun
 7 kā - jas, Lai brī - vī - bu var latviet's gūt. Jel cīnies,
 11 draugs, lai lat - vju tau - ta Vēl brī - vīb's
 14 sau - li re - dzēt var! Jel cī - nies, draugs, lai lat - vju
 17 tau - ta Vēl brī - vīb's sau - li re - dzēt var!

4. Auseklītis zvaigznes skaita

Auseklī - tis zvaigznes skai - ta, Vai ir visas va - ka - rā?

1. Auseklītis zvaigznes skaita, vai ir visas vakarā?	3. Mēnesnīca aiz kalniem silda mūsu bāleļņus;
2. Iraid visas vakarā, mēnesnīcas vien nevaids.	4. Mūs' bāļņi karā gāja, tur aizgāja, tur palika.

5. Dzelzim dzimu, dzelzim augu

Dzel zim dzi mu, dzel zim au-gu, Dzel zim dzi mu, dzel zim au-gu,
 5 Dzel-zim sa-vas kā-jas āv', Dzel-zim sa-vas kā-jas āv',

1. Dzelzim dzimu, dzelzim augu, dzelzim savas kājas āvu.	5. No akmeņa taukus ņemu, smērēj' savu augumiņu.
2. Manas miesas, mani kauli tinaties pakulās.	6. Dzelzu pirti kurināju tēraudiņa skaidiņām,
3. Lai nelien svina lode, ne tērauda zobentiņš.	7. Dzelzu slotu sutināju, lai perās tas puisīts,
4. Dieva dotu cirti cirtu pelēkā akmenī,	8. Kam tērauda kažocīts. Man kažoka nav.

52. Es vēlos mājās pārnākt

♩ = 60
 Es vē-los mā-jās pār-nākt, kad ā-beles zie-dos plauks Un
 5 vi-ņu balt-sār-tiem zie-diem būs pie-sēts dārzs un lauks.

1. Es vēlos mājās pārnākt, kad ābeles ziedos plauks Un viņu baltsārtiem ziediem būs piesēts dārzs un lauks.	3. Es vēlos mājās pārnākt, sev līgavu izraudzīt Zem Latvijas šalčošiem bērziem ar viņu gredzenus mīt.
2. Es vēlos mājās pārnākt, kad lapas dzeltēt sāks Zem dzimtenes zeltzaļiem bērziem es vēlētos atpūsties.	4. Es vēlos mājās pārnākt, kad Latvija brīva būs. Tad viņas dzestrajās smiltīs, man saldā atdusa būs.

C daļa: 2.pasaules kara dziesmas

51. Augstienē pie Madonas

Augstienē pie Ma - do - nas stāv no - mo - dā viens
ka - ra - vīrs Bla - kus sa - vam cī - ņu bied - ram,
kurš guļ nā - vē - jo - šas lo - des ķerts.

1. Augstienē pie Madonas stāv nomodā viens karavīrs Blakus savam cīņū biedram, kurš guļ nāvējošas lodes ķerts.	4. Gredzenu no mana pirksta ņem un aiznes viņai to, Spied uz viņas bālās pieres no man sveikas, skūpstu pēdējo.
2. Klusi izdveš viņa lūpas: Tu, draugs, mājās griezīsies, Savu sētu ieraudzīsi, atgriezdamies dārgā dzimtenē.	5. Karavīrs tā bija teicis, kuru lode pārsteidza. Viņa acis izdzisušas, un pie Madonas stāv viņa kaps.
3. Kurzemē, tur Ventas krastā, klusa lauku sēta stāv, Apkārt šalc tai bērzu birzis, iekšā dzīvo mana līgava.	

6. Eita, meitas, ielaižat

[MelngailisLMFM1],#86,p.23
[Budeli2007],p.123

Teicis J.Šmits (tuvāku ziņu trūkst), dziedājis Ilmājas, Tāšu-Padures novada dziesmas; pārbaudījis un rediģējis E.Melngailis 1926.gadā Padurē

Ei - ta, mei - tas, ie - lai - ža - ti, Kas aiz dur - vu dau - zī - jā - si,
E - ju, ri - di rai - ra, Kas aiz dur - vu dau - zī jā s.

1. Eita, meitas, ielaižati, Kas aiz durvu daudzjāsi.	7. Es aiziešu uz Vāczemi Pie citiemi vāciešiem.
2. Tas, māmiņa, tavs dēliņis, Kas aiz durvu daudzjāsi:	8. Vai, dēliņi, mīļu, baltu, Kad pārnāksi atpakaļi?
3. Asiņotas kājas, rokas, Asaroti vaigu gali.	9. Tad pārnākšu atpakaļ, Kad ziedēs sētas mieti.
4. Vai, dēliņi, mīļu, baltu, Kādu grēku padarīji?	10. Kad ziedēs sētas mieti, ūdens olu pludināsi.
5. Vai, māmiņa, mīļa, balta, Es nokāvu sav' brālīti.	11. Ūdens olu pludināsi, spalva grims dibenāi.
6. Vai, dēliņi, mīļu, baltu, Kur nu iesi, kur paliksi?	

7. Ekur stalti karavīri

[Melngailis1951],#26
[Budeli2007],p.118

E - kur stal - ti ka - ra - vī - ri, Ma - ni bal - ti
bā - le - li - ņi, Ma - ni bal - ti bā - le - liņ'.

1. Ekur stalti karavīri,
Mani balti bāleliņi.
2. Ar zobenu vārtus vēra,
Stāvu dīda kumeliņu.
3. Paši gāja koklēdami,
Kumeliņi dancodami.
4. Redz, kur vīris! Redz, kur roka!
Pār Daugavu šautru svieda.
5. Trīm plaukstāmi dzebru josta,
Trīm asīmi zobentiņis.
6. Līdz pusei vien pavilka
Tēraudiņa zobentiņu -
7. Jau sabēga sveši ļaudis
Kā zvirbuļi kaņepēs.

50. Uz prūšiem, zēni, jāsīm

Uģis Prauliņš, ansamblis "Zvaigznīte"

Uz prūšiem, zē-ni, jā - sīm Ar viņiem cī - nī - ties. Tur
nik nā a-- sins kaujā Ar viņiem spē-ko - ties. Tur

1. Uz prūšiem, zēni, jāsīm ar viņiem
cīnīties,
Tur niknā asins kaujā ar viņiem
spēkoties.
2. Tiem rādīsim, ka protam ar
zobeniem tos sist,
Kur cērt - viens prūšu junkurs gar
zemi stiepies krīt.
3. Uz štikiem viņus ņemsim un gaisā
cilāsim,
Kur Latvija, kur Rīga tiem laipni
rādīsim.
4. Bet prūšu zeltenītes mums smaidot
pretī nāks,
Pie galda līdzās sēdēs un neliegs
bučiņas.
5. Un tāpēc ziniet, zēni, man vēl kas
jāpateic,
Pirms to tik baudīt varam, mums
prūši jāpieveic.

49. Nav skaitā lieli mūsu pulki

Nav skai-tā lie - li mū - su pul - ki, Bet liels ir
 vi - ņu brī - vais gars. Var lep - ni teikt: jau dro - šī
 sve - ras Uz mū - su pu - si lik - teņ - svars.

1. Nav skaitā lieli mūsu pulki, bet liels ir viņu brīvais gars Var lepmi teikt: jau droši sveras uz mūsu pusi likteņsvars.	3. Man liesmo gars, kur šķēpi šķindas, mans miera miegs bij pārāk garš. Nu lielo karotāju rindās sauc mani trakojošais karš.
2. Kur riets ar savu ugunsdziesmu pār sarkanajiem laukiem blāv, Tur man ar dvēseli un miesu ir kaut kas mūžīgs jāaizstāv.	4. Nav skaitā daudz mums karavīru, bet katram pierē saule mirdz. Vai zini, naidniek, viņu vārdus - tie tautas asins, tautas sirds.
1. So ziehn wir unter fremder Fahne ins weite, weite Land daher, Wir kämpfen unter Russenfahnen, wir sind die Deutsche Legion.	4. Drum, Brüder, schließet dicht die Reihen, und hat die Heimat uns verbannt, wir Baltikumer sind die Freien, wenn Deutschland wankt, wir halten stand!
2. Wir haben hinter uns gelassen, was andern dünket wert und gut. Wir können lieben – und auch hassen aus eignem Stolz und eignem Mut.	5. Wir sind die "Eisernen Soldaten" und stehn in Ost in Waff' und Wehr, Wir halten hoch drum unsre Taten, das alte Deutschland und sein Heer.
3. Das Vaterland hat uns verstoßen, wir stehn in Feind's Gewalt und Macht, wir sind getrennt von seinen Losen und ziehn in unbekante Schlacht.	

8. Es, karā aiziedams

[Dovgjallo1985],p.61

[Budeli2007],p.122

Es, karā - i aiz - ie - da - mis, Krus - tu cir - tu
 o - zo - lā, o - zo - lā. Es, ka - rā - i
 aiz - ie - da - mis, Krustu cir - tu o - zo - lā, o - zo - lā.

1. Es karā aiziedams, Krustu cirtu ozolā.	4. Aust gaismiņa, lec saulīte, Plīst akmenis skanēdams.
2. Lai raudāja jaunas meitas, Gar ozolu staigādam's.	5. Žigli jozu zobentiņu, Jāju projām dziedādams.
3. Es, karā aiziedams, Sirdi slēdzu akmenī.	

9. Es uzkāpu kalnā

[Vitolis1906]

Gm Eb⁶ D Eb Cm F#^o D+ Gm

Ap-kārt kal-nu gā - ju, kal - ni - ņā uz - kā - pu,
Um den Hügel schritt ich, Sehnsuchtschmerzen litt ich,

5 Eb Bb Cm Gm Cm⁷ F#^o Cm Gm

ie-rau-dzī - ju lī - ga - vi - ņu gau-ži rau-dā-jam,
da er - blickt' ich mei-ne Lieb-ste bit-ter weinte sie,

9 Eb Bb Cm Gm Cm⁷ F#^o Cm Gm

ie-rau-dzī - ju lī - ga - vi - ņu gau-ži rau-dā-jam.
da er - blickt' ich mei-ne Lieb-ste bit-ter weinte sie.

Balsu skaits nezināms

1. Es uzkāpu kalnā, pašā kalna galā, leraudzīju līgaviņu gauži raudājam.	3. Karā tam bij' ieti, karā nepalikti, Karā bija grūts mūžiņis tēva dēliņam.
2. Kam tu raudi gauži, kam tu žēlojies? Kā man gauži neraudāti, bāliņš karā iet.	4. Karodzioņu nesti, zobentiņu celti, naidinieku pulciņai asariņas birst.
1. Um den Hügel schritt ich, Sehnsuchtschmerzen litt ich, Da erblickt' ich meine Liebste, bitter weinte sie.	4. Wie man Fahnen trage, wie man Feinde schlage, Wie man in der Feinde mitten ihre Tränen trinkt.
2. Blume, warum weinst du? Liebste, warum greinst du? "Weinen muß ich, denn den Liebsten ruft der blut'ge Krieg."	5. Kalte Winde blenden, strenge Herren senden, Senden mich in ferne Lande, an das weite Meer.
3. Hör', aus Kampf un Schlachten will ich heimwärts trachten, Schweres Leben hat im Kriege eines Freien Sohn.	

48. Nakts tik tumša

pier. Vitebskas latviešu kavalēristu pulkā, 8.Valmieras pulkā

Nakts tik tum - ša me-ža ma - lā Tēv'jas sar - gi

10 mie-gā dus. Mel-nā sag - šā sie-va bā - la

19 klās-ta nā - ves pa - la - gus, pa - la - gus.

1. Nakts tik tumša, meža malā Tēv'jas sargi miegā dus. Melnā sagšā sieva bāla klāsta nāves palagus.	3. Celies, rādi ceļa lāpu, teic, kur melnā sieva mīt, Rādi mums, pa kuru taku, lai mūs drīzāk likten's šķir.
2. Dzintarzemes dēli gāja asi trītiem zobeniem. Un pie Zilā kalna stāja, tur pie senču varoņiem.	4. Zibens spēra, pērcons rūca, melnā čūska locījās, Kara dziesmas, bungas dūca, karogs gaisā plivinās.

47. Nāc uz Nāves salu

pier. Andris Balcers, Juris Podnieks

Nāc uz Nāves sa - lu, Tur tev' gai-dī - šu Un pie ra-ķeš-

11 gais-mas Sal-di skūpstī-šu. Nāc uz Nāves sa - lu, Tur tev'

22 gai-dī-šu Un pie raķešgaismas Saldi skūpstīšu.

1. Nāc uz Nāves salu, tur tev gaidīšu Un pie raķešgaismas saldi skūpstīšu.	3. Nav vēl pusnakts pāri, zēns jau kaujā krīt, Un pie koka krusta meitēns gauži raud.
2. Zilas tavas acis, skaidra tava sirds, Sārti tavi vaigi, rožu lūpiņas.	

10. Gatavs mans kara zirgs

[MelngailisLMFM3],#955,p.177
[Budeli2007],p.123Melodiju teicis Oskars Kalējs, dzim. 1902.gadā Bierzgalē; pier.
E.Melngailis 1927.gadā Rīgā

Piebalgas balss

Gatavs ma-nis ka - ra zir - gis, Es ga - ta - vis ka - ra - vīrs.

2 Ga - tavs ma-nis ka - ra zir - gis, Es ga - ta - vis ka - ra - vīrs.

1. Gatavs manis kara zirgis, Es gatavis karavīrs.	4. Man jāieti tai pusē, Kur zobeni zemi dal'.
2. To dieniņu vien gaidīju, Kad zīlīte ziņu dev'.	5. Uz ežiņas galvu liku, Sargāj' savu tēvu zem'.
3. Šķir, Dieviņi, manu ceļu, Raisi manu augumiņu.	6. Labāk manu galvu ņēma, Nekā manu tēvu zem'.

11. Jātnieciņa dēliņš biju

[Melngailis1951],#40
[Budeli2007],p.121

Jātnieciņa dēliņš biju, dē - liņš bi - ju, Jāju dienu, jā-ju nakti,
7 jā - ju nak - ti, Jā-ju die-nu, jā-ju nak-ti, jā - ju nakt'.

1. Jātnieciņa dēliņš biju, Jāju dienu, jāju nakti.	5. Padzird manu kumeliņu, Būsi mana līgaviņa.
2. Uzjāj vienu augstu kalnu, Lejā dziļu avotiņu.	6. Nedzirdīšu kumeliņa, Nebūš' tava līgaviņa.
3. Pie tā dziļā avotiņa Jauna meita velējāsī.	7. Karavīra līgaviņa Cimdā naudu žvadināja.
4. Labdien, ciema zeltenīte, Padzird manu kumeliņu.	8. Cimdā naudu žvadināja, Saujā brauka asariņas.

46. Labvakar, vecīt, pīpi staltu

Katrīna Alise Zariņa (dz. Spera 1903.g.) 1935.gadā; pēc atmiņas
pierakstījīs Vilnis Zariņš, 2011.g.

Lab-vakar, vecīt, pī-pi stal-tu Tu gardi kū-pi-ni Ar
5 zelta stīpām gre - zni kal - tu Par cik to pār - do - si?

1. Labvakar, vecīt, pīpi staltu tu gardi kūpini, Ar zelta stīpām grezni kalnu - par cik to pārdosi?	4. Mēs huzāri, kad turkus dzinām, prieks bij', kad rikšojām. Bet turks, tas suns, ko kājām minām, šauj krūtīs virsniekam.
2. Šo pīpi pārdot vis nevaru, tā dārga piemiņa. Mans labais virsnieks reiz ar varu to turkam atņēma.	5. Kā brāli kopu tad es viņu līdz Dievs to pieņēma, Bet viņš kā dārgu piemiņu no sevis man atstāj pīpīti.
3. Teic citreiz, vecīt, savu stāstu par labo virsnieku, Ņem dālderu un liec to ķešā savā, un dod man pīpīti.	

1. Был у меня товарищ, Уж прямо брат родной. Ударили тревогу, С ним дружным шагом, в ногу Пошли мы в жаркий бой. 2. Вдруг свистнула картеча... Кого из нас двоих? Меня промчалось мимо; А он... лежит, родимый, В крови у ног моих.	3. Пожать мне хочет руку... Нельзя, кладу заряд. В той жизни, друг, сочтемся; И там, когда сойдемся, Ты будь мне верный брат.

12. Kade pārņāksi, bālelīņ

[MeIngailisLMFM3],#437
[Budeli2007],p.124

Roberts Vizulis Dobelē; pier. E.MeIngailis 1921.g.

Ka-de pār-nāk-si, bā - ā-le - liņ, no ka - ra lau - ka?

Kad pār-nāk-si, bā - le-liņ, no ka - ra lauk-ka? Ta

la, ta-la, no ka - ra lau - ka?

1. Kade pārņāksi, bālelīņ, No kara lauka? 2. Tavs tētiņš ar māmiņu Dus smilšu kalnā. 3. Tav' māsiņa, līgava Ziediņus kaisa.	4. Nu pārņāca bālelīš No kara lauka. 5. Nu pārņāca bālelīš Kā dieviņš sirmis.

13. Karavīra līgaviņa

[MelngailisLMFM3],#487,p.81
[Budeli2007],p.120

Melodiju teikusi Trīne Bariss (dzim. Jansons), dzim.1854.gadā
Grienvaldes "Baložos"; pier. E.Melngailis 1930.gadā Grienvaldes
"Kaijās"

Ka - ra - vī - ra lī - ga - vi - ņa, Ka - ra - vī - ra lī - ga - vi - ņa
Sēd aiz gal da rau - dā - da - ma, Sēd aiz gal da rau - dā - dam'.

1. Karavīra līgaviņa Sēd aiz galda raudādama.	4. Apkārt šuva mīļas domas, Sudrabotu pavedienu.
2. Sēd aiz galda raudādama, Karodziņu rakstīdama.	5. Lai saulīte mirdzēdama Bāliņami priekšā tek.
3. Vidū šuva sav' sirnsiņu, lekšā krustu zeltodama.	6. Lai sudraba mēnestiņis Pakaļ teki sargādams.

45. Ich hatt einen Kameraden

Ich hatt' 'nen Kame - ra - den, Einen bessern findst du nit. Die
Trommel schlug zum Strei - te, Er ging an meiner Sei - te In
gleichem Schritt und Tritt, in gleichem Schritt und Tritt.

Vienbalsīga

1. Ich hatt' einen Kameraden, Einen bessern findst du nit. Die Trommel schlug zum Streite, Er ging an meiner Seite In gleichem Schritt und Tritt.	3. Will mir die Hand noch reichen, Derweil ich eben lad'. "Kann dir die Hand nicht geben, Bleib du im ew'gen Leben Mein guter Kamerad!"
2. Eine Kugel kam geflogen: Gilt sie mir oder gilt sie dir? Sie hat ihn weggerissen, Er liegt zu meinen Füßen Als wär's ein Stück von mir.	
1. Man krietns biedrs bija, Kāds reti atgadās. Kad lielgabali dūca Un kara bungas rūca, Viņš no man' nešķirās.	3. Vēl viņš man roku sniedza, Kad plinti lādēju. Tev roku dot nevaru - Lai Dievs ņem tavu garu. To no sirds vēlēju.
2. ???	

1. Ich bin ein lust'ger Grenadier,
jucheidi, jucheida,
niemals meinen Mut verlier,
jucheidi, heida!
Ich diene meinem König treu
und lieb mein Mädchen auch
dabei!
Jucheidi, heidi heida, jucheidi,
jucheida
jucheidi, heidi, heida, jucheidi,
heida!
2. Morgens, wenn ich früh aufsteh',
jucheidi, jucheida,
und zum Exerzieren geh', jucheidi,
heida!
Dann beschau ich mir vorher
meinen Säbel und Gewehr.
3. Und hab ich's zum gut befunden,
jucheidi, jucheida,
wird das Koppel umgebunden,
jucheidi, heida!
Dann gehet es mit heiterm Sinn
nach dem Exerzierplatz hin.
4. Der Sergeant tut inspizieren,
jucheidi, jucheida,
G'wehr und Säbel revidieren,
jucheidi, heida!
Jeden Knopf besieht er sich
und schimpft dann oft ganz
fürchterlich.
5. Unser Leutnant spricht sodann,
jucheidi, jucheida,
"Kommt Er mir noch 'mal so 'ran,"
jucheidi, heida!
"Schlägt, ich schwörs bei Stein und
Bein
ein Kreuzmillionendonnerwetter
drein!"
6. Der Feldweibel Knickebein,
jucheidi, jucheida,
teilt die Kompagnie dann ein,
jucheidi, heida!
Teilt die Züge gross und klein
auch in Sektionen ein.
7. Unser Hauptmann, der ist gut,
jucheidi, jucheida,
wenn er seinen Willen tut,
jucheidi, heida!
Aber hat man was verbochen,
wird man gleich ins Loch
gestochen.
8. Auf dem Marsch ein muntres Lied,
jucheidi, jucheida,
aus der Flasch' ein tücht'ger Hieb,
jucheidi, heida!
Der uns durch die Kehle pfeift,
macht uns das Marschieren leicht.
9. Kommen wir dann ins Quartier,
jucheidi, jucheida,
haben wir gut Wein und Bier,
jucheidi, heida!
Und ein Mädchen in dem Arm
wird ein Grenadier so warm.
10. Liegen wir dann in dem Bett,
jucheidi, jucheida,
schnarchen alle um die Wett',
jucheidi, heida!
Hört man aus der Ferne schon
des Hornisten heitern Ton.

14. Kara vīri bēdājās

[Vitols1906]

Ka - ra vī - ri bē - dā - jās, a - si - ņai - na
Ah-nungs-voll die Krie-ger shau'n blu-tig glūht das

gais - ma aust; ka - ra vī - ri bē - dā - jā - si,
Mor - gen - rot; ah - nungs - voll die Krie-ger shau-en,

a - si - ņai - na, a - si - ņai - na gais - ma aust;
blu - tig glū - het, blu - tig glūht das Mor - gen rot.

Balsu skaits nezināms

1. Kara vīri bēdājās, asiņaina gaisma aust.
2. Nebēdājiet kara vīri, sudrabota saule lec.
3. Sniga sniegi, putināja, stalti jāja karavīri.
4. Tālu gāju, nepazinu, vai būs mani bāleliņ.
5. Jāja, jāja tālu tāl. Lielu tālu svešumā.
6. Tēvu zemei grūti laiki, dēliem jāiet palīgā.
7. Tēvu zemes mīlestību mēs ar darbiem rādīsim.

1. Ahnungsvoll die Krieger schau'n, blutig glüht das Morgenrot; Ahnungsvoll die Krieger schauen, blutig glühet, blutig glüht das Morgenrot. 2. Krieger, laßt die trübe Sorg': silbern steigt die Sonne auf; Krieger, laßt die trübe Sorge, silbern steigt, silbern steigt die Sonne auf. 3. Schwere Flöcken jagt der Sturm, Reitet stolz die Kriegerschar. Ach, ich kann es nicht erkennen, ob es meine, ob es meine Brüder sind.	4. In die Ferne geht ihr Ritt, in die Fremde, ferne, fern, Heimat ist in schweren Nöten, eilet, Söhne, eilet, Söhne, ihr zu Hülf! 5. Freieit für das Heimatland kaufen wir mit uns'rem Blut, Wie wir uns're Heimat lieben, mag beweisen, mag beweisen uns're Tat!

44. Ich bin ein lust'ger Grenadier

1. Ich bin ein lust'-ger Gre-na-dier, juch-hei-di juch-hei-da!
nie - mals mei-nen Mut ver - ller,

2. Ich die-ne mei-nem Kö-nig treu,
juch-hei-di, hei-da!

9. und lieb mein Mäd-chen auch da-bei! Juch-hei-di, hei-

12. 1. di hei-da, juch-hei-di juch-hei-da, 2. juch-hei-di hei-da!

43. Maziņš biju, neredzēju

[Budeli2007],p.132

pier. Andris Balcers, Juris Podnieks

Ma-zīņš bi-ju, ne - re-dzēj', jo-hai-di um dā,
Kad no-mi-ra tēvs, mā-miņ', jo-hai-di-um dā!

5 Don-ner ve-ter ro-ta pļi, Šauj, krauj, pa-kaļ spļauj,

9 No-šauj ma - zu vā-ve-rī - ti, Jo-hai-di, jo-hai-dā.

1. Maziņš biju, neredzēj', kad nomira tēvs, māmiņ'.
2. Nu uzgāju ganīdams, kur gulēja tēvs, māmiņa.
3. Celies augšā, tēvs, māmiņa, es pacelšu velēniņu.

15. Kas redzēja auseklīti

Kas re-dzēja Au-sek-lī - ti, Kas re-dzēja Au-sek-lī - ti,

5 Va-ka-rā - i uz-le-cam, Va-ka-rā - i uz-le-cam?

1. Kas redzēja auseklīti vakarā uzlecam?
2. Kas redzēja bāleliņu no kariņa pārnākam?
3. Es karā aiziedams, cirvi cirtu ozolā.
4. Še palika tēva zeme, še cirvītis ozolā.

16. Krustiem kalta krievu zeme

Krustiem kal-ta krievu ze-me, krustiem kal-ta krievu ze-me,
 5 Krustiem kal-ta krie-vu ze-me, mar-giem Rī-ga iz-mar-got'.

1. Krustiem kalta krievu zeme, margiem Rīga izmargota;	5. Pieci pušķi pie cepures, sešas zvaigznes zobēnā.
2. Caur krustiem saule lēca, caur margiem norietēja.	6. No cepures gaisma ausa, no zobena saule lēca,
3. Snīga sniegi, putināja, stalti jāja karavīri.	7. No kumeļa iemauktiem rīta zvaigzne ar vakara,
4. No tālienes es pazinu sav' brālīti ligojam:	8. No tā paša jājējiņa mēnestiņš izritēja.

42. Klusa, klusa latvju sēta

pier. Andris Balcers, Juris Podnieks

Klu-sa, klu-sa lat-vju sē-ta, sir-ma mā - te vie-na raud;
 5 Un pār vi-ņas bā-liem vai-giem as'ru pār-les āt-ri rit.
 9 Lat-vi - jā, Lat-vi - jā spī-dēs mums uz - va - ra!
 17 Kam raudat jūs dai-ļās lat-vju meičas? Sērojiet, pieminiet mūs.
 24 Tiklīdz kā no-rībēs pēdējais šā-viens, Lat-vi-ja brīva tad būs.

1. Klusa, klusa latvju sēta, sirma māte viena raud; Un pār viņas bāliem vaigiem as'ru pērles ātri rit.	3. Saule uzlēks mirdzēdama, spīdēs brīvā Latvijā! Pārnāks mājās latvju dēli, grūtu cīņu veikusi.
2. Mīļā māte, ko tu raudi? Izdzēs guni, gulēt ej! Velti asaras tu leji - dēlu mājās negaidi.	

41. Daugava, pēc kā tu sēro

pier. Vitebskas latviešu kavalēristu pulkā, 8.Valmieras pulkā

Dau-gava, pēc kā tu sē - ro, kamdēļ ta - vi viņ - ņi vaid?

5 It kā no - ziedz-nie-ki ķē-dēs at-svabi - nā - ša - nu gaid'.

1. Daugava, pēc kā tu sēro, kamdēļ tavi viņi vaid? It kā noziedznieki ķēdēs atsvabināšanu gaid'.	3. Sērojos par tautas dēliem, kuri tāli, tāli klīst, Un par tiem, kas kaujā krita, kuri mūžam nepārnāks.
2. Sērojos par latvju tautu, sērojos par Latviju, Kuru es pie savām krūtīm tā kā meiču auklēju.	4. Mums vēl priekšā cīņa barga, vēl daudz asins, sviedru līs; Mūsu pulkiem vēl daudz darba, kamēr ienaidnieku dzīs.

17. Kungi mani karā sūta

Kun-gi ma-ni ka-rā sū - ta, kun-gi ma-ni ka-rā sū - ta

5 Ar to le-dus zo - ben-ti-ņu, Ar to le-dus zo - ben-tiņ.

1. Kungi mani karā sūta ar to ledus zobentiņus.	3. Izkūst ledus zobentiņi pazūd manis augumiņi.
2. Karā bija karsta saule, izkūst ledus zobentiņi;	

18. Kungi mani karā sūta

[FkLaiva]

"Iļģu" melodija

Kun-gi ma-ni ka-rā sū-ta, kun-gi ma-ni ka-rā sū-ta,
 ar to le-dus zo - bentīņu, ar to le-dus zo - bentīņ'.

Vienbalsīga

1. Kungi mani karā sūta, kungi mani karā sūta, ar to ledus zobentiņu, ar to ledus zobentiņ'.

Karā bija karsta saule, izkūst ledus zobentiņis.

Izkūst ledus zobentiņis, pazūd manis augumiņis.

B daļa: Dziesmas līdz 1.pasaules karam

40. Aizgāja strēlnieks pa pasauli tālu

pier. Andris Balcers, Juris Podnieks

Aiz-gā-ja strēl-nieks pa pa-sau-li tā - lu Uz ku-me-ļa
 stal-ta, ka dim-dē-ja vien. Uz mū-žu viņš at-stā-ja dzim-te-ni,
 mā-ju, Tam no-lemts bij sve-šu-mā pa-lik-t ar-vien.

1. Aizgāja strēlnieks pa pasauli tālu uz kumeļa stalta, ka dimdēja vien. Uz mūžu viņš atstāja dzimteni, māju, Tam nolemts bij svešumā palikt arvien. 2. Par velti to jaunajā līgava gaida, no skumjām un bēdām tai nomākts ir vaigs. Par velti tā skatus uz austrumiem raida - vai pārnāks reiz mājās sen gaidītais draugs.	3. Tur austrumos puteņi kaukdami griežas un kalnos un pakalnos šausmīgi kauc. Kur priede pie egles tik draudzīgi glaužas, tur latvieša kauli ar mierīgi dus. 4. Un mirdams viņš lūdzas tik žēli un drūmi, lai miesas ar zemi tam apberot ar. Uz kapa lai zaļo tik kadiķa krūmi, par latvieša nāvi kas liecināt var.

39. Zvīdzi, zvīdzi sērmais zirdzeņ

[Igauni1993],p.142

1. Zvīdzi, zvīdzi sērmais zirdzeņ, zvīdzi, zvīdzi sērmais zirdzeņ,

videnī staļļa stuovādams'i, videnī staļļa stuovādams'i.

Vienbalsīga

1. Zvīdzi, zvīdzi sērmais zirdzeņ, Videnī staļļa stuovādams'i.	8. Bruoļs(i) zyrgu napuordeve, Maņ nu kara naizpērka.
2. Raudi, raudim jaunais puiseit, Uz kareņu aizīdams(i).	9. Nūsyutēju muosai ziņu, Lai puordeve sovu pyuru, Lai izpērka maņ nu kara.
3. Nūsyutēju tāvam ziņu, Lai puordeve sovu zemi, Lai izpērka maņ nu kara.	10. Muosa pyuru napuordeve, Maņ nu kara naizpērka.
4. Tāvs(i) zemi napuordeve, Maņ nu kara naizpērka.	11. Nūsyutēju bryutei ziņu, Lai puordeve sovu krūni, Lai izpērka maņ nu kara.
5. Nūsyutēju muotei ziņu, Lai puordeve sovu gūvi, Lai izpērka maņ nu kara.	12. Bryute krūni puordavuse, Maņ nu kara izpērkuse.
6. Muote gūvi napuordeve, Maņ nu kara naizpērka.	
7. Nūsyutēju bruoļam ziņu, Lai puordeve sovu zyrgu, Lai izpērka maņ nu kara.	

19. Kuopu, kuopu kolnā

[Igauni1993],p.144

1. Kuo-pu, kuo-pu kol - nā, po-šā kol-na go - lā:

ra - dzu so - vu lei - ga - ve - ņu gau - ži rau - do - jūt,

ra - dzu so - vu lei - ga - ve - ņu gau - ži rau - do - jūt.

Vienbalsīga

1. Kuopu, kuopu kolnā, Pošā kolna golā: Radzu sovu leigaveņu Gauži raudojūt.	3. Karā jam bej juot(i), Karā(i) palikti: Karā beja gryutas dīnas Tāva dēleņam.
2. Kū tu, sirsneņ, raudi, Kū tu bāduojīs(i)? Kai maņ beja naraduoti: Bruoleņš karā juoj.	

20. Kur tecēji mēnestiņi

Kur te - cē - ji, Mē - nes - ti - ņi ar to zvaig - žņu
 pu - du - rīt', ar to zvaig - žņu pu - du - rīt'?

Ē

1. Kur tecēji, Mēnestiņi, ar to zvaigžņu pudurīti?	3. Es karā aiziedams, sirdi slēdzu akmenī;
2. Karā teku palīdzēt jaunajam brālītim.	4. Aust gaismiņa, lec saulīte, plīst akmens skanēdams.

38. Zemli zvaigzneite puorguoja

[Igauni1993],p.146

1. Zemli zvaigznei-te puorguoja, zemli zvaigznei-te puorguoja
 pa tū mī - žu lei-du-meņ, pa tū mī - žu lei-du-meņ.

Vienbalsīga

1. Zemli zvaigzneite puorguoja, Pa tū mīžu leidumeņ.	7. Tī puogul(i) dvēseleites, Atejamys, aizejamys.
2. Svātā Muora puortecēja, Atnas jaunu oruojeņu.	8. Škir, Dīveni, lelus karus, Žāloj ļaužu dvēseleiš'.
3. Kur tecēsi, mīluo Muora, Bez sauleitis vokorā.	9. Svāta Muora pīkususe Dvēseleites nosuodam'.
4. Tuos sēteņas apraudzeit(i) Kur bērneni buorineiši.	10. Jam Dīveņu pi rūceņas Garu ceļu staigojūt.
5. Pi Muoreņas spūdri lūgi, Boltu durvu ustabeņ'.	11. Ni maņ tāva, ni māmeņas Pi rūceņas voduotuoj'.
6. Tī naksneņu saule guļ, Tī dīneņu mēnesneits.	

37. Visiem rozēs dārzā ziede

[Pumpure2008],p.33

Visiem ro - zes dārzā zie-de, ma-nas rozēs nezie - dē - ja,
 vi-siem ro - zes dār-zā zie-de, ma-nas rozēs ne-zie-dēj.

Balsu skaits nezināms

1. Visiem rozēs dārzā ziede,
Manas rozēs neziedēja.
2. Vai tādēļ neziedēja,
Ka es augu karavīrs?
3. Karavīram īss mūžiņš,
Kā vasaras launadziņš.
4. Kā vasaras launadziņš,
Kā ūdeņa burbulīts.
5. Negaid' mani, māmuliņa,
No kariņa pārņākot.
6. Man saulīte norietēja
Tēvu zemi sargājot.

21. Lempam bija pieci dēļi

[Vitols1906],#84
[Berzins1948],p.31
[Budeli2007],p.122Vārdus Sēlpilī pierakstījis K.Blauberģs, melodiju turpat Jurjānu
Andrejs

Lempam bi - ja pie-ci dē - li, ne-viens ka - rā ne-aizgā - ja,
 Lūm-mel hat-te vie-le Söhne, doch zum Kriege taugte kei-ner,
 Lempam bi - ja pie-ci dē - li, neviens ka - rā ne - aiz - gāj'!
 Lūm-mel hat-te vie-le Söhne, kei-ner taugte für den Krieg.

1. Lempam bija pieci dēļi,
Neviens karā neaizgāja.
2. Atnāk ziņas, grāmatiņas:
Būs meitāmi karā ieti.
3. Apšu meita karā jāja,
Čaukstēt čauksti villainītes,
4. Čaukstēt čauksti villainītes,
Kumeliņu seglojoti.
5. Apsegloja kumeliņu,
Piejož zaļu zobentiņu.
6. Tā aizgāja biržu birzes
Kā bitīte līgodama.
7. Biržu birzes galiņāi
Atrod karu karojoti,
8. Tā padeva dievpalīgu
Pašam kara vedējami.
9. Saka kara vedējiņis:
Pate māsa karā gāja,
10. Pate māsa karā gāja,
Tai nebija bāleliņu.
11. Jāj, meitiņa, atpakaļi,
Tev piederī tēvu zeme.
12. Tev piederī tēvu zeme,
Tēva sirmi kumeliņi.
13. Tēva sirmi kumeliņi,
Mātes govīs raibaliņas.
14. Godā tēvu māmuliņu
Līdz pašami vecumam.

1. Lümmel hatte viele Söhne,
Doch zum Kriege taugte keiner,
Lümmel hatte viele Söhne,
Keiner taugte für den Krieg.
2. Kommt ein Brief mit dem Befehle:
In den Krieg die Mädchen müssen.
Kommt ein Brief mit dem Befehle:
Mädchen müssen in den Krieg.
3. Zieht hinaus die Espentochter,
Rauscht wie Espenlaub ihr
Tüchlein.
Zieht hinaus die Espentochter,
Rauscht wie Espenlaub ihr Tuch.
4. Rauscht wie Espenlaub ihr Tüchlein,
Während sie ihr Rößlein sattelt.
Rauscht wie Espenlaub ihr
Tüchlein,
Während sie ihr Rößlein zäumt.
5. Als sie sich das Roß gesattelt,
Nimmt sie einen grünen Säbel.
Als sie sich das Roß gesattelt,
Schnallt sie einen Säbel um.
6. Reitet fort dann durch die Haine,
Wie die Biene zieht im Fluge.
Reitet fort dann durch die Haine,
Wie die Biene fliegt davon.
7. An dem Rand des fernsten Haines
Findet sie die Schlacht geschlagen.
An dem Rand des fernsten Haines,
Findet sie die blut'ge Schlacht.
8. Grüßt sie mit dem Segensgruße
Kühn den Schlachtenlenker selber.
Grüßt sie mit dem Segensgruße
Kühn den Schlachtenlenker selbst.
9. Spricht der edle Schlachtenlenker:
Herzogen ist die Schwester.
Spricht der edle Schlachtenlenker:
In den Krieg die Schwester zog.
10. Reite, Mädchen, wieder
heimwärts,
Dein sind alle Heimatfluren.
Reite, Mädchen, wieder
heimwärts,
Dein sind alle Heimatland.
11. Dein sind alle Heimatfluren,
Dein des Vaters edle Rosse.
Dein sind alle Heimatfluren
Und des Vaters Rosse auch.
12. Denes Vaters graue Rosse
Und der Mutter bunte Kühe.
Deines Vaters graue Rosse
Und der Mutter bunte Küh'.
13. Ehre Vater, ehre Mutter
Bis in's hohe Greisenalter.
Ehre Vater, ehre Mutter,
Bis in's Alter ehre sie.

1. Rosen blühen in allen Gärten,
Nur mein Gärtchen schmücket
keine.
Rosen blühen in allen Gärten,
Meine Rosen blühen nicht!
2. Ob sie darum nimmer blühen,
Weil ick für den Krieg bestimmt?
Ob sie darum nimmer blühen,
Weil ick für den Krieg bestimmt?
3. Wiege mich noch, liebe Mutter,
Bin nicht lange mehr zuhause.
Wiege mich noch, liebe Mutter,
Bin nicht lange mehr daheim.
4. Wiegt mich bald im Kriegerboote
Grüne Welle auf dem Meere.
Wiegt mich bald im Kriegerboote
Grüne Welle auf dem Meer.
5. Gott befohlen, Vater, Mutter,
Gott befohlen, Herzensliebste!
Gott befohlen, Vater, Mutter,
Gott befohlen, Herzensschatz!

36. Visiem rozēs dārzā zied

[Melngailis1951],#22
[Vitolis1906]
[Budeli2007],p.119

Vi - siem ro - zes dār - zā zie - de, ma - nas ro - zes
Ro - sen blūhn in al - len Gār - ten, nur mein Gärt - chen
ne - zie - dē - ja, vi - siem ro - zes
schmü - cket kei - ne, Ro - sen blūhn in
dār - zā zie - de, ma - nas ro - zes ne - zie - dēj.
al - len Gār - ten, mei - ne Ro - sen blü - hen nicht!

Balsu skaits nezināms

1. Visiem rozēs dārzā ziede, Manas rozēs neziedēja.	6. Redzēt tēvu, māmulīti, Redzēt savu līgaviņu.
2. Vai tādēļi neziedēja, Ka es augu karavīr(i)s?	7. Nu ardievu, tēvs, māmiņa, Nu ardievu, līgaviņa!
3. Šūpo mani māmulīte, Tu vairs ilgi nešūposi.	8. <i>Meitas, manas meitenītes,</i> <i>Ne manami prātiņami.</i>
4. Šūpos mani jūras viļņi Kara vīra laiviņā.	9. <i>Kumeliņis, zobentiņis -</i> <i>Tie manami prātiņami.</i>
5. Dievs līdzēsī izdienēti, Pārnākt mājās atpakaļ(i).	

22. Lustīte mana, Laimīte mana

[MelngailisLMFM1],#88,p.23
[Budeli2007],p.125

Teicis J.Šmits (tuvāku ziņu trūkst), dziedājis Ilmājas, Tāšu-Padures
novada dziesmas; pārbaudījis un rediģējis E.Melngailis 1926.gadā
Padurē

Lus-tī-te ma-na, Lai-mī-te ma-na, tu vi-su-ri lī-dzi nā-ci,
Lus-tī-te ma-na, Lai-mī-te ma-na, tu vi-su-ri lī-dzi nāc'.

1. Lustīte mana, Laimīte mana, Tu visuri līdzī nāci.	5. Sava kunga novadāi, Sava tēva sētiņāi.
2. Bēdiņas manas, asariņas Paliek ceļa maliņā.	6. Kas būs laba mātes meita, Tā būs mani gaidījusi.
3. Karā iešu, nepalikšu, Mājās nākšu atpakaļi.	7. Tā būs mani gaidījusi, Man cimdiņus adījusi.
4. Mājās nākšu atpakaļi Sava kunga novadāi.	8. Man cimdiņus adījusi, Man kreklīņus šūdināj'si.

23. Mans bāliņš karā jāja

[MelngailisLMFM1],#1047,p.113
[Budeli2007],p.121

Teicis Valts Skolmeistars, dzim. 1859.gadā Sarkanmuižas
"Guriņos" (Ventspils apriņķī); pier. E.Melngailis 1924.gadā Cirspenes
[Cirpstenes?] ciemā

Mans bā-li - ņis ka-rā jā - ja ne-pušķo-tu ce-pu-rī - ti, ce-purīt',
Ne - puš - ķo - tu ce - pu - rīt'.

1. Mans bāliņš karā jāja
Nepušķotu cepurīti.
2. Ej, māsiņa, dārziņāje,
Pušķo brāļa cepurīti.
3. Vienu roku rozēs rāva,
Otru slauka asariņas.
4. Dziedādama appušķoja,
Raudādama izvadīja.

35. Vai, Dieviņ, noliec mieru

[Budeli2007],p.124

Teikušas Elksne, Butlere dzim. Lubānā; pier. "Budēji" 1986.gadā Rīgā

Vai, Die-vi - ņi, noliec mie - ru, No-joz ka - ra zo - bentīņ';
Ka-rā ma-nus brāļus jē - ma, Ka-rā ma-nus bā - le-liņ's.

1. Vai, Dieviņi, noliec mieru,
Nojuz kara zobentiņ'
Karā manus brāļus jēma,
Karā manus bāleliņ's.
2. Ne pusgada negaidīja,
Atnāk kara grāmatiņ';
Stāv' pie loga raudādama,
Lasu kara grāmatiņ'.
3. Vaicā mani tēvs, māmiņa,
Kad pārnāks arājiņš.
Negaidieti, tēvs, māmiņa,
Arājiņš nepārnāks.

34. Šūpojies, šūpulīt

[Budeli2007],p.125
[Pumpure2008],p.29

Teikušas Elksne, Butlere, dzim. Lubānā; pier. "Budēji" 1986.gadā Rīgā

Šū-po-jie - si, šū-pu-līt, auk-lē lie - lu bā - lē-liņ';
Šū-po - jie - si, šū - pu - līt, auk - lē lie - lu bā - lē - liņ'.

Balsu skaits nezināms

1. Šūpojiesi, šūpulīt, Auklē lielu bālēliņ'.	4. Tāpat tevīm dienas gaisa, I neveikli auklējot.
2. Kungi gaida karavīr', Tēvs, māmiņa arājiņ'.	5. Šūpjiesi šūpulīt, Auklē lielu bālēliņ'.
3. Šūpo mani, māmuliņ', Auklē mani krietnu vīr',	

24. Muote dēleņu auklēja

[Igauni1993],p.141

Ltdz. (R., G. Igauni, Še, bērņeņ, tev zalta kūkle, 1993)

1. Muote dē-le-ņu auk - lē - ja vīglas dīnas
dū - muo-da-ma, vīglas dīnas dū - mo - dam.

1. Muote dēleņu auklēja Vīglas dīnas dūmuodama.	6. Juoj, bruoleiti, naraudoj, Par treis godi atpakaļ.
2. Nasagaida vīglys dīnys, Izaudzēja karaveiru.	7. Napaguoja treis gadeni, Attak bārais kumeleņš.
3. Muote vylka bruņu kraklu, Tāvs apmauce zuobaceņ'š.	8. Pavaicuoju kumeleņam, Kur palyka juojējeņš.
4. Muosa sēja zeida jūstu, Augumeņu mēreidam'.	9. Tī palyka juojējeņš, Kur guļ veiri kai ūzuli.
5. Bruoļs izdeve kumeleņu Nu stalleiša rauduodams.	10. Krystā lykti zūbeņteni, Kaudzē krautys capureit's.

25. Nu ar Dievu Vidzemīte

[Vitolis1906]

Musical score for 'Nu ar Dievu Vidzemīte' in G major, 4/4 time. The score consists of three staves of music with lyrics in Latvian and German. The first staff has chords A, E⁷, F[♯]m, and A. The second staff has chords Bm⁷, A, B⁷, and E. The third staff has chords A, Bm, A, E⁷, and A.

1. Nu ar Die - vu, Vi - dze - mī - te, ne - bū - šu vairs
 1. *Teu - res Liv - land Gott be - foh - len, in die Frem - de*

4 Vi - dze - mē. Ne - ie - šu vairs sa - vā va - ļā
geht's hin - aus! Kann nicht mehr als frei - er Bur - sche

7 cie - ma dur - vis vi - ri - nāt.
nach - bar - lich von Haus zu Haus.

Balsu skaits nezināms

1. Nu ar Dievu, Vidzemīte, nebūšu vairs Vidzemē Neiešu vairs savā vaļā ciema durvis virināt.	4. Uzvilks kara mētelīti, uzlikts kara cepurīt', Apjozīs ar zobentiņu, cels uz stalta kumeliņ'.
2. Lai aug purvi, lai aug meži, kur es jāju drasēdams Drīz man būs jādrasē daiļā kara pulciņā.	5. Dziedādami, spēlēdami ienaidniekus uzvarēs. Dziedādami, spēlēdami no kariņa mājā nāks.
3. Kad māmiņa to redzētu, kā puškoja tav' dēliņ', Tad tu vairsi neraudātu sava dēla auklējum.	

33. Snīgi snyga, putynuoja

[Igauni1993],p.143

Musical score for 'Snīgi snyga, putynuoja' in G major, 2/4 time. The score consists of two staves of music with lyrics in Latvian and German.

1. Snī - gi sny - ga, pu - ty - nuo - ja, bol - ti juo - ja
 4 ka - ra - vei - ri, bol - ti juo - ja ka - ra - veir'.

Vienbalsīga

1. Snīgi snyga, putynuoja, Bolti juoja karaveiri.	2. Tuoli beja, napazynu, Voj tī muni bruoleleni.

32. Re, kur stalti karavīri

[Budeli2007],p.133

pier. Andris Balcers, Juris Podnieks

Re, kur stal - ti ka - ra - vī - ri, ma - ni bal - ti

bā - le - li - ņi, Pil - nas krū - tis pie - kā - ru - ši

ar tē - rau - da ga - ba - lie - mi, ga - ba - liem.

1. Re, kur stalti karavīri, mani balti bāleļņi, Pilnas krūtis piekāruši ar tērauda gabaliem.	3. Šķita rīta Auseklīti vakarāi uzlecam - Bāleļņš savu zobentiņņu Krievmalē vēcināja.
2. Re, kur stalti karavīri jāļ pa ceļu dziedādami, Izsiruši svešas malas, pārved svešas zeltenītes.	

1. Teures Livland, Gott befohlen, in die Fremde geht's hinaus! Kann nich mehr als freier Bursche nachbarlich von Haus zu haus.	4. Kriegermütze, Kriegermantel legt mir an der bunte Tross, Schallt den Säbel an die Seite, hebt mich auf ein stoltes Ross.
2. Wachset Moore, wachset Wälder, zeugen meiner frohen zeit. In die stolzen Kriegerscharen werde ich jetzt eingereiht.	5. Mit Gesang un frohen Spiele fechten wir in hartem Strauss Mit Gesang un frohem Spiele, Siegend kehren wir nach Haus'.
3. Wenn mein Mütterlein es sähe, wie man ihren Jungen schmückt, Trocknen würden ihre Tränen und sie wäre noch beglückt.	

26. Nu ar Dievu, zaļa zāle

[Meingailis1951],#86
[Budeli2007],p.118

Nu ar Die-vu, za - ļa zā - le, Nu ar Die-vu, za - ļa zā - le,
7 Vairs es te-vis ne - mī - ņā - šu, Vairs es te-vis ne - mī - ņāš'.

1. Nu ar Dievu, zaļa zāle, Vairs es tevis nemīņāšu.	4. Vicināšu zobentiņu Ienaidnieku pulciņāi.
2. Man jāieti tāļš celiņis Aiz deviņi zemītēmi.	5. Ar Dieviņu, šī pusīte, Šīs pusītes zeltenītes.
3. Nu ar Dievu, bērzu birze, Vairs es tevis necirtīšu.	6. Es jau vaira nepārnākšu Jūsu durvju virināti.

31. Plata upe, šaura laipa

[Vitols1906],#72

Am Dm C Am E Dm⁶ E
Pla - ta u - pe, šau - ra lai - pa, kā tas var būt?
Brei - ter Fluß, ein Brett - lein drü - ber, wie kann das sein?
5 Dm C Dm E⁷ Am
Aiz tās u - pes za - ļa zā - le, tas gan var no - tikt.
Hin - term Fluß die grü - ne Wie - se, ja, das kann ge - scheh'n.

1. Plata upe, šaura laipa, kā tas var būt? Aiz tās upes zaļa zāle, tas gan var notikt.	4. Tur guļ divi kara vīri, apšaudīti, sakapāti.
2. Uz tās zāles zelta rasa, uz tās rasas divas gultas.	5. Tur stāv divi sirmi zirgi, apsegloti, apdeķoti.
3. Uz tām gultām mīksti pēļi, uz tiem pēļiem samta deķi.	
1. Breiter Fluß, ein Brettlein drüber, wie kann das sein? Hinterm Fluß die grüne Wiese, ja, das kann geschehn.	4. Ruhen dort zwei tapf're Krieger, ganz zerschossen, ganz zerstoehen.
2. Goldtau auf dem grünen Grase, auf dem Tau, da stehn zwei Betten.	5. Stehen dort zwei graue Rosse, tief gesenkt die edlen Köpfe.
3. Auf den Betten weiche Pfühle, auf den Pfühlen Sammetdecken.	

30. Pati māte savu dēlu

[Vitolis1906]

Pa - ti mā - te sa - vu dē - lu ka - ra vī - ru
 Hat zum Krie - ger mich er - zo - gen früh die eig'ne
 au - dzi - nā - ja, stru - pus svār - kus
 Mut - ter schon. Ließ mir lan - ge
 šū - di - nā - ja, ga - rus ma - tus au - dzi - nāj'!
 Haa - re wach - sen, schnitt mir ei - nen kur - zen Rock.

Balsu skaits nezināms

1. Pati māte savu dēlu kara vīru audzināja; Strupus svārkus šūdināja, garus matus audzināj'.	3. Māte zirgu apsegloja, tēvs uzcēla mugurāi. Nu ar Dievu, tēvs, māmiņa, manis vairs neredzēt.
2. Piecus pušķus aiz cepures, sešas zvaigznes zobenam. Māte galvu uzglaudīja, tēvs uzlika cepurīt'.	4. Kad jums ziedēs sētas mieti, kad uz ūdens ola guļ, Kad grims spalva dibenāi: tad jūs mani redzēsiet.
1. Hat zum Krieger mich erzogen früh die eig'ne Mutter schon. Ließ mir lange Haare wachsen, schnitt mir einen kurzen Rock.	3. Mutter sattelt mir das Rößlein, hebt der Vater mich hinauf. Gott befohlen, Vater, Mutter, niemals kehr' ich mehr zurück.
2. Mit fünf Schleifen war die Mütze, mit sechs Sternen war mein Schwert. Mutter glättet mir die Locken, Vater setzt die Mütze auf.	4. Wenn der Zäune Pfosten blühen, auf dem Wasser schwimmt das Ei, Wenn die Federn untersinken, dann kehr' ich zu euch zurück!

27. Nu šo poša agra reita

[Igauni1993],p.145

1. Nu šo poša ag - ra reita šķei - rēs muote tovs dē - leņ - ši,
 5 nu šo po - ša ag - ra re - ita šķei - rēs muote tovs dē - leņš.

Vienbalsīga

1. Nu šo poša agra reita Šķeirēs muote tovs dēleņš(i).	6. Lai rit munys asarenis Uz tovom(i) rūceņom.
2. Naprasēs(i) bolta krakla, Nadūs malna izmožuot.	7. Kod tu rūkys nūmozguosi, Tod tu mani pīminēsi.
3. Muote oda dīgu zečes, Tāvs šyun kara zuobaceņ'.	8. Muns dēleņš ir karaveirs, Kara bruņū nosuotuojs.
4. Meikstys muotes dīgu zečes, Cīti tāva zuobaceņ'.	9. Vaicoj muote palaizdama, Kod, dēleņ(i), tu puorīsi.
5. Nuoc, muoseņa, snīdz rūceņu, Nu es kuopšu kumeļā.	10. Ni myužam(i) napuornuokšu Tāva durvu vyrynuot.

28. Padziedāsim nu, bāliņi

[Vitolis1906],#73

Am Em Am Dm⁶ Am E⁷ Am C

Pa-dzie-dā-sim nu bā-li-ņi, vi-si vie-nā pul-ci-ņā,
Brü-der, die wir hier ver-sam-melt, laßt uns al-le sin-gen jetzt,

G G⁷ C B^o E Am

pul-ci-ņā, vi-si vie-nā pul-ci-ņā.
sin-gen jetzt, laßt uns al-le sin-gen jetzt.

Balsu skaits nezināms

1. Padziedāsim nu, bāliņi, visi vienā pulciņā.	4. Kas būs smilšu kalniņā, tā mūžami neredzēs.
2. Dievs to zin, kur citu gadu mēs bāliņi dziedāsim.	5. Kas būs kara pulciņai, gaidīs mājā pārnākam.
3. Cits būs smilšu kalniņai, cits būs kara pulciņā.	
1. Brüder, die wir hier versammelt, laßt uns alle singen jetzt.	4. Wen der Hügel Sand wird decken, den wird keiner wiedersehn.
2. Wo im nächsten Jahr wir singen, Brüder, weiß nur Gott allein.	5. Doch wer bei dem Kriegsvolk weilet, der hofft frohe Wiederkehr.
3. Diesen wird der Hügel decken, jener wird im Kriege sein.	

29. Pār puriem, pār mežiem

[Berzins1948],p.29

[Budeli2007],p.120

Pār pu-rie-mi, pār me-žie-mi O - zols kri - ta

4 ska - nē - dams, O - zols kri - ta ska - nē - dams.

1. Pār puriemi, pār mežiemi Ozols krita skanēdams.	4. Es varēju cauri jāti Ienaidnieku zemītei.
2. Par to skaistu tēvuzemi Mūs bāliņi karā gāj'.	5. Es varēju brīdināti Zelta seglu nesējiņu.
3. Neraud gauži, līgaviņa, Man tērauda zobentiņš!	